

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קודש י' באייר תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - ב'

1. אלו ארבעה ראשי שנים הם?

- א. א' בניסן - ר"ה למלכים ולרגלים ויתבאר בגמ'.
- ב. א' באלול - ר"ה למעשר בהמה - שצריך לעשר מהנולדים באתה שנה בפני עצמן ור"א ור"ש חולקים וסוברים שבא' בתשרי.
- ג. א' בתשרי - ר"ה לשנים, לשמיטין, ליובלות, למנין ג' שנות ערלה, למעשר ירקות - שאין מעשרין משנה זו על שנה אחרת.
- ד. א' שבט - ר"ה לאילן שאין מעשרין פירות שחנטו בשנה זו על פירות שחנטו בשנה אחרת. - לב"ש. ולב"ה בט"ו בשבט.

2. מדוע נדרש יום קבוע - שיהיה ר"ה למלכים?

בשטרות כותבים תאריך לשנת מלכות המלך. וצריך להבחין מהו שטר מוקדם ומהו מאוחר. שהרי שטר חוב מוקדם פסול ונחשב מלואו על פה שאינו גובה ממשועבדים ושטר מאוחר כשר, ואם לא יהיה יום קבוע לא ידעו אם השטר מוקדם או מאוחר. כגון שנכתב בשטר שלוח בכסלו והעדים מעידים שלוח בתמוז, והדיינים אינם יודעים באיזה חודש עמד המלך, וממילא אם ההלוואה בכסלו קדמה לכתובה בתמוז, נחשב שטר מאוחר. אבל אם הכתיבה בתמוז קדמה להלוואה בכסלו נחשב שטר מוקדם. וכעת שקבעו שמונים מניסן תמיד תמוז קודם לכסלו.

3. ממהי מונים שנה למלך?

- א. החל למלוך בכ"ט אדר - בא' בניסן מלאה לו שנה שיום אחד בשנה חשוב שנה.
- ב. החל למלוך בא' בניסן רק שנה אח"כ ימלא לו שנה ונתחדש שאפילו אם נמנו וגמרו השרים למנותו מאדר אין זה מועיל ומחשיבים רק מהתאריך שנתמנה בפועל.

4. השנה שמתחלפים בה המלכים, על שם מי נקראת?

- א. מת באדר, ומלך אחר באדר יכול לכתוב את שנת המלך שמת או שנה א' לחדש. ונתחדש שמונים שנה אחת לשני מלכים.
- ב. מת בניסן, ועמד אחר בניסן הדין כנ"ל. ונתחדש שיום א' בשנה חשוב שנה גם בתחילת שנה.
- ג. מת באדר ועמד אחר בניסן, עד א' ניסן נמנה לראשון ומא' ניסן נמנה לשני. ונתחדש שאפילו אם נמנו עליו מאדר וגם הוא בן מלך שעתיד לירש אביו - אין זו סיבה למנות לו שנתיים.

5. מנין ששנת המלכים מתחילה בניסן?

"... לצאת בני" מארץ מצרים בחודש זיו [אייר] הוא החדש השני למלוך שלמה" - מקיש מלכות שלמה ליציאת מצרים שבניסן וההוכחה שיציאת מצרים נמנית בניסן [ולא שבתשרי כבר מנו שנה שניה] כדלהלן:
מיתת אהרן מוזכרת שהיתה בשנת 40 לצאתם ממצרים. ובהכרח 40 מניסן;
שהרי בשנה הארבעים מוזכרים בתורה שני אירועים: א. החודש החמישי - אב, מיתת אהרן. ב. אח"כ בחודש ה-11 - שבט, משה החל לומר את ספר דברים. ואילו מנו ליציאת מצרים מתשרי א"כ אצל משה היה צ"ל שנת 41.
וההוכחה ששנת ה-40 אצל משה מתייחסת למצרים ולא למשכן - כיון שלומדים ג"ש שנת 40 שנת 40 ממיתת אהרן.
וההוכחה שמיתת אהרן קדמה לנאמר אצל משה - שכתוב אצל משה "אחרי הכותו את סיחון" וכשמת אהרן סיחון עדין חי.